

Villreinen og kulturarven

- referat fra møte i arbeidsgruppe 3, 3.9.2018 (skype) kl. 12.00 – 13.30.

Til stede: Snorre Haukalid, Astrid Nyland, Turi Ottersland Tjøstheim, Kirsten Leira og Jørn Haug

Sak 1. Val av bransjerepresentant som deltakar i arbeidsgruppa

Følgende aktører blir spurt i oppsatt rekkefølge:

- Haukeliseter turisthytte v/Stavanger turistforening.
- Stranddalen turisthytte v/drivere.
- Energihotellet på Nesflaten v/Olav Lindseth og Gunhild Moe.
- Odd Kvinen.
- Bjåen gard i Bykle v/Ragnhild Bjåen og Anders Dalseg.

Jørn Haug, som leder av arbeidsgruppa, tar kontakt for forespørsel.

Sak 2. Hvem skal skrive den lokale villreinhistorien og nyttes i ulike former for formidling lokalt?

Aktuelle kandidater:

- Kjell Ove Nerheim (Suldal)
- Alf Odden (Suldal)
- Ryfylkemuseet på Sand.
- John Jastrey

Sveinung Bang Andersen har utarbeida litteraturliste som favner mye av det som er gjort av tidligere arbeid. Kan være ressurspersoner å finne der. Se vedlegg til referatet.

Lokale historielag kan være gode støttespillere i et slikt arbeid.

Må supplere lista med kandidater frå randkommunene (Bygland, Åseral, Kvinesdal og Hjelmeland).
Ansvar Jørn

Sak 3. Konkretisering av tiltaka vi skal jobbe med ref. prosjektbeskriving.

Database for registrerte kulturminner m/kartløsning

Verktøyet finnes allerede gjennom askeladden (www.asketladden.no). Registreringer som ligger her kan hentes opp i åpent tilgjengelige kartløsninger. Ajourføres fortløpende med nye registreringer. For kulturminner i heiområda Aust - Agder og Vest - Agder er disse godt dekket opp, blant annet fra arbeidene til Torfinn Hageland. Mindre lagt inn fra Rogaland med arbeid på gang også her i regi av fylkeskonservator. Kontrollregistreringer gjort i sommer av fylkeskommunene i Aust-Agder og Vest-Agder i området kring Store Urevatn i Bykle. Lokal kontaktperson har vært Folke Nesland i Bykle. Forslag i arbeidsgruppa om å lyse ut stipend til magistergradstudenter evt. doktorgrad for forskningsprosjekt på dette kildematerialet.

Formidling av villreinrelaterte kulturminner på digitale plattformer

En ser for seg skilt på lokaliteter der en med mobilen kan scanne QR-koder og få opp informasjon om kulturminnet en har foran seg, dvs informasjon og visualiseringer utover det som ligger i databasen (askeladden). Følgende løsninger i bruk andre steder:

- www.hopperguide.no – er i bruk i Setesdal. Gir informasjon om severdigheter mv. langs kjøreruta.
- www.kulturpunkt.org – Rørosmuseet.
- www.outtt.vom
- www.kulmin.no – fokus på folk og historie, mindre på fysiske kulturminner. Trøndelag fylkeskommune.

Arkikon – firma som driver med visualisering av kulturminner for bruk på digitale plattformer.

Drøfting i arbeidsgruppa:

- Mobildekning og batterikapasitet kan være begrensende faktorer for de nevnte løsningene. Finnes løsninger der en kan laste ned dataene på forhånd.
- Arbeidsgruppa har begrenset kompetanse til å vurdere hvilke av de aktuelle løsningen nevnt ovenfor, evt. andre, det er aktuelt å benytte i vårt prosjekt. Snorre og Astrid tar en runde i sine miljø for å finne ut om det er kompetanse der vi kan spille på. Jørn sjekker ut med Norsk Villreinsenter og Nasjonalparksentret på Skinnarbu hva de har av løsninger og kompetanse.
- Snorre og Astrid ser på hvilke kulturminnelokaliteter (villreinrelaterte) det kan være aktuelt å teste ut bruk av QR-koder. Prioritering av slike i neste møte ut frå tilgjengelighet og sårbarhet mv.

Lydinstallasjon

Kirsti informerte om løsningen som brukes i Færder nasjonalpark. Er enkel i bruk, krever ikkje strøm og blir brukt av mange. Informasjon (lyd) legges inn via usb-port. Arbeidsgruppa ønsker å teste ut bruken på Hovdenut som del av oppfølging av besøksstrategi for SVR. Astrid og Jørn tar dette videre.

Annen fysisk informasjon

Dette gjelder skilt på utvalgte kulturminnelokaliteter. Aktuelt å bruke dette på noen lokaliteter evt. som del av skiltet med QR-kode. Utvelging av lokaliteter ut frå prikkpunkt 3 ovenfor.

Informasjon på eksisterende informasjons- og besøksentre.

Arbeidsgruppa ser for seg at vi i første rekke tilbyr løsninger på digital plattform, ikkje fysiske utstillinger. Stedene en ser for seg er som følger:

- Minne kultursenter i Åseral (Jørn)
- Kvæven i Sirdal (Snorre)
- Nesflaten i Suldal (Turi)
- Håheller i Sirdal (Jørn)
- Setesdalsmuseet (Jørn)

Person i parentes kontakter disse for å høre interessen.

Andre plasser ble nevnt som Hovdenut, Hægni, og sentrum av Hovden. Enighet i arbeidsgruppa om at en i tråd med prosjektbeskrivelsen holder seg til etablerte informasjonssentra innomhus.

Arrangering av åpne gratis fellesturer til et eller flere kulturminner

Mulige samarbeidspartnere er:

- Naturlosturene i Agder
- Lokale sogelag
- DNT («temarunde»)

Konkret forslag om tur til Storhedler i Bykle med overnatting på Sloaros.

Jørn kontakter nevnte organisasjoner for å høre om de er interessert i et samarbeid.

Astrid og Snorre ser på aktuelle lokaliteter som kan vera mål for slike turar samt finn fram informasjon som er aktuelt å formidle på desse lokalitetane.

Vertskapskurs og guidekurs for reiselivsbedrifter

Det bør være realistisk å få til dette høsten 2019. Enten som et helgekurs eller workshop. Det bør være et kurs for hele regionen, slik at folk kan snakke sammen og spille hverandre gode. Samarbeid mellom lokale reiselivsbedrifter er viktig.

Det må lages en «programkomite». Komitèen sin oppgave er å finne egnet plass, gode foredragsholdere og ta direkte kontakt med aktuelle kursdeltakere. Astrid hører med formidlingsavdelinga på arkeologisk museum om dei har tips om aktuelle kurshaldarar.

Siktemål om å arrangere dette høsten 2019.

Sak 4 Dato for neste møte

17.10 kl. 09.00 – 11.00 (skype). Jørn sender innkalling.